

קובץ

האור לחיים

שנה
שישית

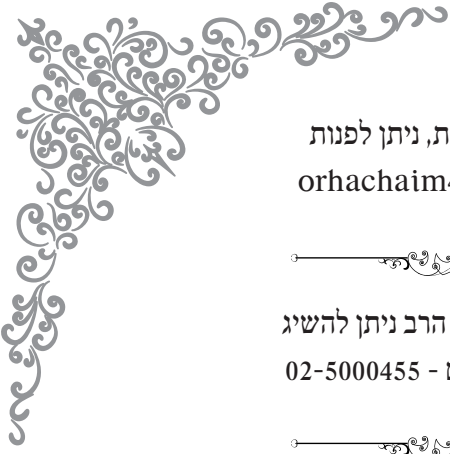
מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשיות ויקהל-פקודי תשפ"ג

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
19:08	18:25	* 17:33	ת"א
19:05	18:22	17:31	חיפה
19:06	18:23	17:32	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 17:13



להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com



דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455



בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il



המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**
052-7129793



יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים



תוכן עניינים

פרשיות ויקהל-פקודי תשפ"ג - "שבת החודש"

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהרי"ך" - חומש שמות



1 רכישת מידות נעלות ומופלאות

פרשה למעשה:

5 פרנסה מן השמים

7 המראה של היהודי

9 יראת שמים

12 על ידי רגע אחד בבית המקדש

18 ישועה מן המכה



רכישת מידות נעלות ומופלאות

בלהט הויכוח אנשים אינם שמים לב למעשיהם, ועלולים להגיע למציאות נוראה ואיומה.

כך אירע באחד מבתי הכנסיות, שתוך

כדי דרשת הרב,

נדמה היה לאחד

המתפללים כי

כוונת הרב בדבריו

היא להקניט

ולגנות אותו באופן

אישי. הוא לא

שלט ברוחו, קם

ממקומו וגער ברב

נמרצות. הקהל לא

נותר אדיש לחילול

כבוד הרב, ומיד

קמו אנשים שקינאו את קנאת רבם,

והחזירו לאותו אדם מנה אחת אפים.

חילופי הדברים נגררו לחילופי

מהלומות, ובמקום פרצה קטטה

איומה ונוראה, עד שהוזמנו למקום

ארבעה אמבולנסים וניידות משטרה.

לא תבערו אש בכל משבתיתכם (שמות לה, ג).

איסור הבערת אש הוא אחד מל"ט

המלאכות האסורות בשבת.

אך השל"ה הקדוש

מוסיף, כי התורה

הזהירה כאן לא רק

על אש פיזית, כי

אם גם על הבערת

אש רוחנית, שהיא

אש המחלוקת

והיזום הכעס.

הטעם לכך

שהוזהרנו על אש

המחלוקת דווקא

בשבת הוא, מפני שאז מתפנים כולם

מעבודתם, מתראים ונפגשים זה עם

זה, ואם לא עוסקים בדברי תורה

ובשמיעת דברי אלוקים חיים, אשר

מעלים ומרוממים את האדם - מגיעים

לדיבורי חול ודברים בטלים, הגוררים

בעקבותיהם קטטות וויכוחים.

"יהדות מכעס וממחלוקת"

"ותיקון עצמי עד רכישת

מידות נעלות ומופלאות, הם

השאיפות אותם עלינו להציב

לעצמנו בעבודת ה'"

את אש המחלוקת!

והרי לא ניתנו שבתות וימים טובים,
אלא לעסוק בהן בדברי תורה (ירושלמי
שבת פט"ו ה"ג).

מאחר שעניין אש המחלוקת בשבת
הינו כה חמור, מרכז השטן כוחות
רבים על מנת לגרום לאדם ליפול
ולהיכשל. הניסיון גדול ביותר בערב
שבת, כשמחמת לחץ ההכנות עלולים
להגיע לקפידות, לכעסים ולעלבונות.
דווקא אז, יש להתאמץ בכל הכוח
בשמירה על המידות הטובות,
ובהתגברות ובשליטה על המילים
היוצאות מפינו.

"רבי שבתאי הסבלן" היה יהודי תמים
שכונה בפי הבריות בשם זה על שם
הסבלנות שהיתה בו. כגודל יראת

נגרם מכך חילול שבת מזעזע, מלבד
חילול ה' ושאר עברות חמורות
שנעשו שם!

כל זאת משום שעברו על "לא תִּבְעֲרוּ
אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם", והציתו את אש
המחלוקת, אשר כדרכה של כל אש
פורצת בלי שליטה, ומכלה את כל
הנקרה בדרכה.

כנגד אש המחלוקת שכוחה עלול
להתחזק בשבת, ניתן בידינו כוח
אדיר המסוגל להילחם בו - כוח דברי
התורה.

כאשר מנצלים את שעות הפנאי ואת
כינוס הבריות לאמירת דברי תורה
ולשמיעתם, דברי התורה שהם כאש,
כמו שנאמר: "הֲלוֹא כֹה דִּבְרֵי פְּאֵשׁ
נָאֵם ה'" (ירמיה נג, כט), מבערים ושורפים

להצלחת
שמעון בן אלים

פרץ בבכי. אך במקום שיוציא מפיו האשמות כלפי אשתו, הוא התאונן על עצמו שעוונותיו גרמו לכך, ולא באה לו עוגמת הנפש הזו, אלא משום שלא עשה את כל מעשיו לשם שמים.

הוא לא נח ולא שקט, עד שסיים: "הוי, כמה ציערתי את אשתי הצדקת, בכך שגרמתי לה את עוגמת הנפש הזאת", ובכך הצליח לעודד ולהרגיע את הרבנית.

במקום להפוך את האירוע לזירת התגוששות, שבה הכל יוצאים פצועים ושותתים דם, הוא נטל את כל האשמה על עצמו, וזקף את קומתה של אשתו. השטן, אשר כבר כמעט חיכך את ידיו בהנאה על הצלחתו, נאלם דום והסתלק לו בבושת פנים.

זהירות מכעס וממחלוקת ותיקון עצמי עד רכישת מידות נעלות ומופלאות, הם השאיפות אותם עלינו להציב לעצמנו בעבודת ה'.



אש המחלקת היא רק אחת מן העברות שעלולים להגיע אליהן

השמים שלו כך היו מידותיו הטובות, ומעולם לא נתן להן לבוא זו על חשבון זו.

כשהתקרב ליל פסח שררה בביתו התרגשות רבה. כבכל שנה הקפיד רבי שבתאי על הידורי כשרות מרובים, ורכש מצות מהודרות במחיר מלא. שולחן הסדר בביתו נערך מבעוד מועד בכלים מפוארים, כלי כסף וגביעים נוצצים - "תערוך לפני שולחן"... שולחן של בני מלכים, כפשוטו ממש.

כשהלך להתפלל ערבית, נכנסה הרבנית לסלון. ברגע אחד של חוסר שימת לב נתקלה רגלה במפה הארוכה. השולחן התנדנד מעט בחוסר יציבות, ובן רגע נפל כל הכלים שהיו עליו, והתנפצו בקול רעש גדול, בקבוקי היין היקרים נשברו, ותכנם נשפך על המצות היקרות והמהודרות שהתפזרו בשלוליות ונרטבו כליל.

לא חלף זמן רב, ורבי שבתאי שב לביתו. המחזה שנגלה לנגד עיניו לא היה מרנין, בלשון המעטה, והוא

מדברת הרבה בשבת, ואמר לה: "אמא, שבת היום!" ומיד מעטה בדיבורה. רשב"י, כמובן, לא העיר בצורה חריפה, כדרך שאומר השולחן ערוך (יו"ד רמ, יא) "ראה אביו שעבר על דברי תורה, לא יאמר לו: עברת על דברי תורה, אלא יאמר לו: אבא כתוב בתורה כך וכך, כאילו הוא שואל ממנו, ולא כמזהירו, והוא יבין בעצמו ולא יתבייש...". מכל מקום ניתן ללמוד מכאן על חומרת עניין זה של דיבור דברים מיותרים בשבת.

בעקבות כינוס שאינו נסוב על ענייני קדושה ודברי תורה, אלא עוסק בדברי הבל ורעות רוח. אנשים כאלו "מרעה אל רעה יצאו" - הם מדברים דברי חול האסורים בשבת ועוברים על - "מִמְצוֹא חֶפְצָה וְדָבָר דְּבָר" (ישעיה נח, ג), "נְשָׂא יָהּ דְּבִנְיָהּ נְשָׁל שְׁבַת כְּדְבִנְיָהּ נְשָׁל חוּל" (שבת ק"ג ע"ב).

הזהירות הנדרשת לכך היא כה גדולה, עד שרבותינו (ירושלמי שם) מספרים שרבי שמעון בר יוחאי ראה את אמו



קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!

בהידור
רב!

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות. כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

גם אתם יכולים להיות שותפים
בצכות הגדולה!

פרנסה מן השמים

ח, יח).

אם בששת ימי השבוע תהיה המלאכה בעיניך כנעשית מאליה, ותבין שממילא אינה תלויה בך - תוכל לנטוש אותה לגמרי ביום השבת, ולקדש אותו.

אך אם חושב אתה שמעשה ידיך, חריצותך, תבונתך וכישרונותיך הם הנותנים לך הצלחה וברכה, לא תוכל שלא להיכשל בשמירת השבת, כיון שכל העת תהיה עסוק במלאכתך, אם לא במעשה - כדיבור או במחשבה.

נתאר לעצמנו אדם שברשותו מפעל נעליים; אם יש לו אמונה וביטחון בה' שהוא זן ומפרנס אותו, בהגיע יום השבת ישים חיץ בין עסקיו

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קָדֹשׁ שַׁבָּת שְׁפָתוֹן לְה' (שמות לה, ב).

קדוש יעקב שקדשוהו שמים ורבנן בכל אתר, רבי יעקב אבוחצירא זצ"ל בספרו "פתוחי חותם" מבאר:

"ששת ימים תעשה מלאכה" - תעשה מאליה. כדי שיוכל האדם לשבות את שביתת השבת כראוי, ותחול עליו קדושת שבת, עליו להתחזק באמונה ובביטחון בה' יתברך במשך השבוע כולו, ולהפנים את הידיעה כי לא הוא "בעל הבית" על עסקיו, ולא הוא הגורם לרווח או להפסד, אלא הכל מאיתו יתברך - "וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" כי הוא הנותן לך פֶּחַח לַעֲשׂוֹת חֵיל" (דברים



בנחת עם המשפחה, וליהנות מיום שבת קודש?

למחשבותיו, ויזכה ליום של מנוחה וקדושה, "שבת - וינפש".

פעם נתתי את הדוגמה הזאת בשיחה שמסרתי. לאחר השיחה ניגש אלי אחד היושבים בקהל, וסיפר: "יש ברשותי מפעל לנעליים, והדוגמה שהרב נתן שיקפה את המצב שלי בדיוק נמרץ."

אבל אם לא חיזק עצמו באמונה ובביטחון, בהגיע יום השבת לא יעזבוהו לרגע המחשבות על העסק: "בשבוע הבא צריך לספק הזמנה ענקית..."; "לא הספקתי לחתום על הצ'קים"; "אם נשיג ערבים טובים נוכל לקבל את ההלוואה מהבנק..."; "כמה כדאי להזמין מהסחורה הזאת?..."

אם אני מתחזק באמונה וזוכר שהכל מאיתו יתברך, השבת היא יום מנוחה אמיתי עבורי. אבל אם אני עסוק במחשבות שאני עשיתי ואני אעשה - אינני מצליח להתנתק מהמפעל לרגע, אפילו לא בשבת!

הוא עובד בשבת! במחשבותיו הוא עסוק במלאכתו, ומתוך כך מגיע גם לידי דיבור האסור על פי ההלכה; "מְמָצוּא חֶפְצָךָ וְדָבַר דְבָר" (ישעיהו נח, יג) - שלא יהיו דיבורך של שבת כדיבורך של חול".

כדי שיוכל האדם לשמור את שביתת השבת באופן הראוי והרצוי, "מנוחה שלימה שאתה הוא רוצה בה" (מתוך התפילה) - עליו להאמין, לבטוח ולחוש

התנתק! זכור שהמלאכה נעשית על ידי בורא עולם! אתה אינך עושה דבר, אם כן מה מפריע לך לשבת, לשבת

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

זה הוא ודאי התא של יום השבת:
מאחסנים בו את ידיעת השבת -
וזולתה אין שום מחשבה אחרת!

ידוע כי אדם העובר על אסורי שבת
בשוגג חייב להביא קורבן. מדוע?
הוא נכנס לחדר והדליק בטעות את
האור... למה מחייבים אותו בקורבן?
כי אין מציאות כזו - לשכוח את
השבת, אפילו לא לרגע!

אם שבת היום - אין מקום לשום
מחשבה אחרת שמסיחה את הדעת.

שכל מעשיו עשויים כבר מאיתו
יתברך.

בכל אחד מתאי המוח נקלטים
ומאוחסנים מאות ואלפי פריטים,
אך מחקרים בדקו ומצאו כי ישנו תא
מסוים במוח, שניתן להכיל בו אך ורק
מחשבה אחת.

אחד הפרופסורים שהיה שותף
למחקר, איש ירא שמים בתכלית,
ושומר שבת כהלכה, אמר כי תא

המראה של היהודי

"ירא שבת" - תפחד מן השבת; לא
מהשבת עצמה, אלא ממי שציווה
עליה.

נראה לומר עוד, שהמילה "בראשית"
היא גם אותיות "ראי שבת" - השבת
היא כמו מראה ליהודי: אם חפץ אדם
לבדוק מה מצבו הרוחני, יתבונן כיצד
עוברת עליו השבת. האם הוא חש
בקדושתה, האם הוא מרגיש בה את
קירבת ה', איך עוברות עליו תפילות

וַיְבִיחֶם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קִדְּשׁ שַׁבַּת
שִׁבְתָּן לַה' (שמות לה, ב).

קדושתה ועוצמתה הרוחנית של
השבת הן עצומות. זכינו לראות אלפי
נערים, בחורים ובוגרי צבא שבזכות
שבת אחת כצורתה, שזכו לחוות
בישיבתנו, קיבלו עליהם על מלכות
שמים, וחזרו בתשובה שלימה.

רמזרמזו לנו רבותינו: התורה מתחילה
במילה "בראשית" שהיא אותיות

השבת, איך נראות הסעודות שלו. השבוע, ומסייעת להתקדמותו הרוחנית.

בפיוט "בר יוחאי" אומרים: "אור מופלא רום מעלה". הכוונה היא, שעל ידי שמירת השבת אדם מקבל הארה עילאית המביאה אותו לקבלת החלטות בענייני שמירת התורה והמצוות במשך השבוע כולו.

יש לזה רמז במה שאמרו רבותינו (זוהר בראשית דף כט ע"ב): "כל המקיים את השבת כאלו מקיים את כל התורה כולה".

מי שמקדש שביעי כראוי לו, מביא עצמו למצב של התבוננות במצבו הרוחני ולקבלת החלטות של התחזקות. התחזקות זו שקיבל על עצמו בזכות השבת, מחשיבה אותו כאילו קיים את התורה כולה.

היכולת לחוות את השבת כיום מיוחד ומרומם - משקפת את המצב הרוחני הכללי של האדם, ולכן השבת היא בעין ראי.

גם הפעולות החומריות שאנו עושים בשבת - אינן דומות לפעולות שגרתיות של חיי היום יום. אכילה בשבת לדוגמה, הרי היא מצוה, וכל מה שמכוון לעונג שבת - נחשב גם כן למצוה ולזכות.

האדמו"ר רבי מנחם מנדל מרימינוב זצ"ל היה אומר, שכאשר אדם אוכל בשבת - כוונתו צריכה להיות שהשבת בעצמה תהנה מאכילה זו!

הנהגה נכונה בשבת משפיעה על האדם עונג ושמחה במשך כל ימות



יראת שמים

ה' היא אוֹצְרוֹ". הגאון מוילנא זצ"ל מפרש זאת בדרך צחות, ואומר, כי דרך המלכים לעשות לעצמם אוצר מדברים החשובים והיקרים במדינתם. אבל מה שיש ומצוי הרבה - אינו חשוב מספיק בכדי שהמלך יעשה ממנו אוצר...

לעומת זאת, אצל הקדוש ברוך הוא שברא הכל, אין נחשב אצלו כלום לעשות ממנו אוצר, כי הכל שלו. זולת דבר אחד: היראה, שאותה, כביכול, אין לו, שכן "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג ע"ב).

את יראת השמים שואל הקדוש ברוך הוא "מַעֲמֵךְ", כמאמר הכתוב (דברים י, יב): "וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֹׂאֵל מַעֲמֵךְ פִּי אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ".

כיון שכך, מובן ש"יראת ה' היא אוצרו", כי רק מיראת שמים עושה הקדוש ברוך הוא אוצר לעצמו.

זאת ועוד, אצל הקב"ה אין מושג של

וְכֹל אִישׁ חֲכָם יֵב אֲשֶׁר נָתַן ה' חֵכְמָה וְתְבוּנָה בְּהִמָּה לְדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מְלָאכָת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שמות לו, א).

כדי להקים את המשכן לכל פרטיו ודקדוקיו, בצירוף כל הכוונות הכלולות בו, דרושה, ללא ספק, חכמה מרובה.

אולם יש לזכור כי יראת שמים היא הבסיס לקניין החוכמה, כמו שאמרו חז"ל (אבות ג, ט): "כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו - חכמתו מתקיימת, וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו - אין חכמתו מתקיימת", וכן בהמשך הפרק (שם משנה יז): "אם אין יראה - אין חוכמה".

חז"ל הפליגו במעלותיו של ירא השמים, ואמרו (ברכות ו ע"ב): "כל אדם שיש בו יראת שמים - דבריו נשמעים", ועוד אמרו (שם יז ע"א): "לעולם יהא אדם ערום ביראה", ופירש רש"י: "להערים בכל מיני עורמה לירא את בוראו".

הכתוב אומר (ישעיהו לג, ו): "יִרְאֵת

כמו שאמרו במדרש (ויקרא רבה ל, ב) על הכתוב (תהלים טז, יא): "תודיעני אֵרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמֹחוֹת" - "אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: ריבון העולמים, 'תודיעני אֵרַח חַיִּים'. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אם חיים את בְּעֵי - צפה ליראה, שנאמר (משלי י, כז): 'יִרְאַת ה' תוֹסִיף יָמִים'".

אולם כדי להחזיק את היראה ולשומרה היטב - יש צורך "לעטוף" אותה. ה"כלי" שבו "עוטפים" את היראה הוא הענוה.

הענוה משמרת את היראה, והיראה מביאה את חכמת התורה שהיא החיים!

אמרו בזוהר הקדוש (פרשת נשא קמה ע"א): "כל מי שיש בו יראת חטא - ישנו בכולן, ומי שאינו ירא שמים - אין בו לא ענוה ולא חסידות". אדם שיש לו יראת שמים הוא בבחינת "כלי מלא", ובהעדר יראת שמים הריהו כ"כלי ריק".

אמרו חז"ל במדרש (במדבר רבה כב,

"יראה". אין לו ממי או ממה לפחד. משום כך אדם לא יכול לבקש ממנו יראה, שכביכול אין לו אותה, וחובה עליו לפתח את היראה בכוחות עצמו: "מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל מְעַמְּךָ". משום כך "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", משום שלא שייכת כל יראה ביחס לקב"ה, וכביכול הוא אינו יכול לתת לאדם את מה שאין לו, ועל האדם לרכוש את היראה, ולפתח אותה, בכוחות עצמו.

חז"ל (במדבר רבה יח, כא) אמרו: "אין בכל המידות גדול יותר מיראה וענוה".

עוד אמרו (דברים רבה יא, ו): "אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: חייכם, כל החכמה וכל התורה דבר אחד קל הוא, כל מי שמתירא אותי ועושה דברי תורה - כל החכמה וכל התורה בליבו".

מי שיש לו יראת שמים - יש לו הכל! "כל התורה וכל החכמה בליבו!"

לא זו בלבד אלא היא נותנת לו חיים,

בשלמא גבורה או עושר, ניתן להבין שאפשר "לחטוף", אבל מה שייך "לחטוף" חכמה, והרי מקרא מלא דיבר הכתוב (משלי ב, 1): "כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה", ואומר (שמות לא, 1): "וּבְלֵב כָּל חָכִים לֵב נִתְּתִי חֲכָמָה", הרי שהקב"ה הוא שנותן את החכמה, ומה שייך, אפוא, לומר ביחס אליה "שלא היה מתנתן מן הקדוש ברוך הוא אלא חוטפים אותה להם"?

התשובה לכך היא, שיש דבר אחד הקודם לחכמה: יראת שמים!

מי שלומד תורה בלי יראת שמים, מבלי שעמל והתייגע לרכוש יראת שמים, נקרא "חוטף את התורה", ותורה שכזאת לא תתקיים בידו, ולא זו בלבד אלא הוא נאבד מן העולם.

זהו שאמר הכתוב (איוב כח, כח): "הֵן יִרְאֵת ה' הִיא חֲכָמָה", רק כאשר אדם לומד תורה לאחר שעמל והתייגע לפתח את יראת השמים שלו - הוא זוכה לקניין אמיתי בתורה!

1: "פֹּה אָמַר ה' אֵל יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחֻמָּתוֹ וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ אֵל יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר בְּעֲשָׂרָו" (ירמיהו ט, כב) - מתנות אלו, בזמן שאינן באין מן הקדוש ברוך הוא - סופן להיפסק".

"שנו רבותינו: שני חכמים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מעובדי כוכבים, אחיתופל מישראל ובלעם מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם; וכן שני גיבורים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם, שמשון מישראל וגולית מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם; וכן שני עשירים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם, קרח מישראל והמן מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם.

למה?

שלא היה מתנתן מן הקדוש ברוך הוא, אלא חוטפים אותה להם".

לכאורה הדברים טעונים ביאור:

על ידי רגע אחד בבית המקדש

גבוהים מאוד, ונטע בו את כל המידות העצומות והנפלאות שצריך שתהיינה לאדם רם המעלה. כל זאת, כדי שיעסוק במלאכת המשכן, בזהב בכסף ובנחושת.

לכאורה לא מובן מה הצורך בכל זה. בכל מדינה ניתן למצוא אנשים בעלי כישורים, ידע ומיומנויות, שעוסקים בהצלחה רבה בעבודות נגרות, פחחות, צורפות וכדומה. אנשים כאלו היו מסוגלים, לכאורה, לבנות וליצור את כלי המשכן ללא קושי ניכר. מדוע, אפוא, היה צורך לקחת את בצלאל בן אורי, ולמלא אותו חכמה תבונה ודעת? לשם מה הוא היה זקוק לכל המעלות הגדולות והנפלאות הללו?

ביאור העניין, כי מלאכת הקמת המשכן איננה מלאכה פיזית גרידא, ובוודאי שלא די ליצור את הצורה החיצונית והאומנותית בלבד. את המשכן וכליו צריך ליצור ולעשות באותה מחשבה ובאותה כוונה של

ראו קרא ה' בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן אֹרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יְהוּדָה. וַיְמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחָכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה. וַלְחָשֵׁב מִחֲשָׁבֶת לַעֲשֹׂת בְּאֵהָב וּבְכֶסֶף וּבְנָחֻשֶׁת (שמות לה, ל-לב).

כשהייתי נער צעיר, בגיל בר מצוה, למדתי בישיבת "תפארת ישראל" בחיפה.

ראש הישיבה שלנו, רבי מאיר דב רובמן זצ"ל, שגאון גדול וענק רוח היה, נהג למסור לנו שיחות עמוקות, למרות היותנו נערים צעירים. באמצעות שיחותיו גרם לנו הרב לדבוק בתורה הקדושה ובחכמיה. שיחות אלו נערכו בספרו "זכרון מאיר", ועל אף שנפטר לפני כארבעים וחמש שנים, תורתו עדיין מהדהדת.

זכורני דרשה נפלאה שדרש הרב על פרשתנו:

הקב"ה לקח את בצלאל בן אורי, ומילא אותו רוח אלוקים - רוח הקודש, נתן בו חכמה, תבונה ודעת

שטים, אבני שוהם, אבני מילואים. מה עושה אומן רגיל? לוקח אחד מן החומרים שנתרמו, ובונה בו את הכלי הנדרש. למשל, לוקח מטיל זהב של אחד התורמים, לא משנה של מי, ומצפה בו את כלי המשכן השונים - הארון, המזבח, הקרשים וכל שאר הכלים שהתורה ציותה לצפותם זהב. מבחינתו לא משנה איזה זהב משמש לאיזה כלי, העיקר שהוא בונה לפי ההוראות, והחומר ממלא את ייעודו. אבל למלאכת המשכן זה לא מספיק. כאמור, צריך לדעת לכוון לדעת עליון, צריך לדעת מהו רצון ה', איזה זהב מתאים לאיזה כלי. כמו כן, צריך לדעת מה היתה המחשבה של התורם בשעה שהביא את תרומתו למשכן, ולכוון לכוונתו. בלי זה, חסר בעיקר המלאכה.

לבצלאל היתה החוכמה האלוקית הזאת. הקב"ה מילא אותו רוח אלוקים, ועל ידי כך היה יודע "לְחַשֵּׁב מִחֻשְׁבֹּת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבְנֹחַשְׁתִּים", דהיינו, ידע לכוון למחשבות

בורא עולם, צריך לדעת לכוון לדעת עליון. רק באופן זה יעמדו המשכן וכליו על מתכונתם, ויהיו ראויים וכשרים לייעודם הרוחני.

בעולם יש אומנים גדולים, אך הם אינם ראויים להקים את משכן ה'. רק אנשים צדיקים וקדושים כבצלאל בן אורי, ולצידו אהליאב בן אחיסמך, הם מתאימים להיות בוני המשכן, וכדי שתצליח מלאכתם - מילא אותם ה' ברוח אלוקים, וחנון אותם בחוכמת לב מיוחדת.

הקב"ה אומר למשה (לעיל לא, 1): "וּבְלֵב כָּל חָכֵם לֵב נָתַתִּי חֲכָמָה וְעָשׂוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ". כיצד?

בני ישראל הביאו את תרומותיהם למשכן - "וַיָּבִיאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נָשְׂאוֹ לְבֹ, וְכֹל אֲשֶׁר נִדְּבָה רִוְחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת תְּרוֹמַת ה'" (שמות לה, כא). הם הביאו את כל החומרים שנדרשו להקמת המשכן וכליו ובגדי הכהונה - זהב וכסף ונחושת, תכלת, וארגמן ותולעת שני, ושש ועזים, עורות אילים מאודמים, ועורות תחשים, עצי

המרוממת הזאת? - השראת השכינה! על ידי השראת השכינה היה האדם שואב רוח של קדושה וטהרה, מתעלה ומתרומם למדרגות נשגבות. לאחר הרגל היה האדם שב לביתו, חוזר לשגרת חייו, ושוקע לתוך ימים של חולין. הוא היה מעבד את שדותיו, את פרדסיו וכרמיו. חורש, זורע, נוטע, קוצר, זומר. אבל בתוך כל החולין הזה, כל העת היתה מלווה אותו הרגשה של קדושה וטהרה - אותה הרגשה מיוחדת שנחקקה בנפשו בימי העלייה לרגל.

חלפו כמה חודשים, שוב מגיע הרגל. שוב הוא עולה לירושלים, למלא מחדש את ה"מצברים" הרוחניים שלו. אם, למשל, הרגל האחרון היה סוכות, הרי עברו עליו חמישה חודשים ארוכים של חולין עד לרגל הבא - פסח. אומנם במשך כל חודשי החורף לא פג הרושם העילאי של ימי הרגל של חודש תשרי, אבל עצם הידיעה שהנה הוא שב ועולה לירושלים, היתה מפיתה בו התרגשות חדשה.

של מעלה ולמחשבותיהם של בני אדם, ולפי זה ידע להתאים כל תרומה למטרה המדויקת שלה.

בצלאל, בחוכמתו האלוקית, ידע להקים את המשכן ולהביאו אל שלמותו, עם כל המחשבות והכוונות. על ידי כך זכה להקים את משכן ה' שתהיה בו השראת השכינה.

עלינו לדעת: המעלה הגדולה של המשכן והמקדש - היא השראת השכינה.

נצטוינו בתורה הקדושה: "שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיהָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר, בַּחֹג הַמִּצּוֹת וּבַחֹג הַשְּׁבָעוֹת וּבַחֹג הַסֻּפּוֹת" (דברים טז, טז). כל אדם מישראל היה עולה לבית המקדש שלוש פעמים בשנה. בימי הרגל הוא היה מקריב קורבנות, רואה כהנים בעבודתם, ולויים בדוכנם וישראל במעמדם. מה יותר נפלא מזה! (עיי' תוספות בבא בתרא כא ע"א ד"ה כי מציון).

אך מה היתה המעלה הגדולה והמיוחדת של כל המציאות

לתת את כל שכר העולם הבא שלי
תמורת רגע אחד בבית המקדש!".

לכאורה, אמר לו הגאון כך, כיון
שברגע אחד בו נמצא האדם בבית
המקדש, יכול הוא להשיג חכמת ה'
וקדושה ומעלות רוחניות נשגבות,
יותר ממה שאפשר להשיג בשבעים
שנות חיי עמל.

על ידי רגע אחד בבית המקדש זוכה
אדם להגיע להכרה האמיתית ולאמונה
הצרופה, באופן שכל ליבו מתמלא
ומתרגש ממנה, וכל רצונו ומאודו
נהפכים להיות דבקות בה'.

משה רבנו השתוקק ביותר להיכנס
לארץ ישראל, כפי שנאמר, (דברים ג, כג)
”וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' פֶּעַת הַהָיָא לְאמֹר...
אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה”.
מובא במדרש (דברים רבה יא), שמשה
רבנו התפלל על כך חמש מאות וחמש
עשרה תחינות, כמניין ”וְאֶתְחַנֵּן”.

שואלים חז"ל (סוטה יד ע"א): "מפני
מה נתאוה משה רבנו לכנס לארץ
ישראל? וכי לאכול מפריה הוא
צריך? או לשבוע מטובה הוא צריך?
אלא כך אמר משה: 'הרבה מצוות

ההתעלות הגדולה שהאדם היה
זוכה לה במשכן ובבית המקדש,
היתה מלווה אותו כל הימים. הוא
יכול לחיות את שגרת חייו בלי דאגה
למצבו הרוחני, כי ידע שהקב"ה צמוד
אליו. גם כשהוא עובד בשדה ובכרם,
הוא מרגיש כאילו הוא נמצא בבית
המקדש, הקדושה חופפת עליו כל
היום.



רבי אליהו זצ"ל מוילנא, המכונה
"הגאון מוילנא" [וכן "הגאון"], היה
מגדולי חכמי התורה שבישראל.

ניגש אליו אדם ושאלו: "כלעם ישראל,
בכל דור ודור, מתחננים: "ותחזינה
עינינו בשובך לציון ברחמים", 'ותבנה
ירושלים עירך במהרה בימינו', ועוד
כהנה וכהנה תפילות ותחנונים על
בניין בית המקדש. מדוע? מה יש
בבית המקדש הזה, שכל כך נכספים
אנו ומשתוקקים אליו?".

השיב לו הגאון במתק שפתים, ואמר:
"הן יודע אתה, ש'יפה שעה אחת של
קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם
הזה' (אבות ד, יז), אך דע לך, שמוכן אני

בספר "תורת העולה" לרמ"א מסופר, שאפלטון - שהיה פילוסוף ידוע ומפורסם מחכמי אומות העולם - עבר ליד מקום המקדש, וראה את ירמיהו, גדול חכמי היהודים, יושב על הארץ, מחבק את אבני המקדש ובוכה בכיות איזמות.

התפלא אפלטון ושאל: אתה הוא זה שמכנים אותנו גדול חכמי היהודים?! על מה אתה בוכה, על עצים ואבנים שחרבו ואפשר לבנותם מחדש? ועוד אתמה עליך, שהרי כבר חרב הבית, ואין ראוי לבכות על העבר שכבר חלף, ומדוע אפוא תבכה ותקונן?

השיב לו הנביא ירמיהו בעקיפין, באומרו שעל אף חכמתו הרבה של הפילוסוף, יש, מן הסתם, ספקות ותמיהות שעדיין לא השיגה דעתו את התשובה להן.

"ודאי ודאי!" ענה אפלטון, והציג בפני ירמיהו הנביא את הספקות ואת התמיהות שהציקו לו. מיד פשט לו ירמיהו את כולם כלאחר יד. נדהם הפילוסוף, והתפעל מאוד, עד שאמר לירמיהו: "אין אלו דברי חכם, אלא

נצטוו ישראל, ואין מתקיימין אלא בארץ ישראל, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי".

משה רבנו השתוקק לקדושה ולרוחניות, שאליהם ניתן להגיע בארץ ישראל, ולהשראת השכינה שבמקדש.

הרי משה רבנו עלה להר סיני לקבל את הלוחות, והיה מדבר עם המלאכים כאחד מהם, ואף היתה שכינה שורה עליו. על אף כל זאת לא היה קץ להשתוקקותו לזכות להגיע למקדש שבארץ ישראל!

בזמן חורבן בית המקדש הלך ירמיהו הנביא ללוות את העם בדרכו לגלות בבל, ולא ראה את חורבן המקדש. לאחר מכן שחררו נבוזראדן, והנביא שב לארץ ישראל ולירושלים, לראות את מצב היהודים שם. כשחזר ירמיהו לירושלים, וראה את בית המקדש החרב, מיד ישב לארץ ופרץ בבכי איום ונורא, "פָּכוּ תִבְּפָה פְּלִילָה וְדַמְעָתָה עַל לְחִיָּה" (איכה א, ב).

בני ישראל כדי לבנות את המשכן וכליו, הם ידעו להתאים כל תרומה ליעד הראוי לה.

כיצד?

כלפי חוץ, כל התרומות נראות אותו דבר. אבל לא ראי זה כראי זה. אי אפשר להשוות תרומה שניתנת בטהרת הלב, במסירות נפש, בהשתוקקות - לתרומה שניתנת בלי לב, שלא לשם שמים.

בוני המשכן, בחכמתם האלוקית, ידעו מה מסתתר מאחורי התרומה, מהן הכוונות של התורם בשעה שהביא את תרומתו. ככל שהכוונות טהורות יותר, ככל שמסירות הנפש גדולה יותר - כך מעלת התרומה גדולה יותר. וככל שמעלת התרומה גדולה יותר, יש להשתמש בה למטרות נעלות יותר. הכל מחושב ומדויק בתכלית הדיוק.

חכמתו של מלאך! מהיכן שאבת חכמה מפלאה זו?"

השיב לו ירמיהו הנביא, שאת כל החכמה הזו הוא שאב מן העצים ומן האבנים של בית המקדש שחרב, ועליהם הוא מקונן!

על שאלתו השנייה של אפלטון, לגבי בכייה על העבר, אמר ירמיהו שלא יוכל להשיב לו, כיון שרק יהודי יוכל להבין תשובה זו.

מיד הודה לו אפלטון שהצדק עמו.

כל יהודי שהיה מגיע לבית המקדש, היה זוכה להארה של חוכמה בינה ודעת, והיה ליבו מתמלא כיסופים ורגשות קודש, לדבוק בבורא יתברך.

הקדושה הזו שרתה במשכן בזכות בוני המשכן, כי הם השכילו לבנותו עם החכמה האלוקית שנתנה להם מן השמים. בשעה שהם נטלו מתרומת

ישועה מתוך המכה

ומצד שני הוא מבאר, שיש כאן עדות לישראל, שהקב"ה מחל להם על חטא העגל, והוא משרה שכינתו בתוכם.

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁפַּן הָעֵדוּת (שמות לח, כא).

מפני מה מכונה המשכן "משכן העדות"?

פירש רש"י: "עדות לישראל שויתר להם הקדוש ברוך הוא על מעשה העגל, שהרי השרה שכינתו ביניהם".

יסוד גדול מלמדת אותנו התורה בפסוק זה - גם כאשר נחרב הבית, עדיין שורה השכינה הקדושה בתוכנו! אנו חבוקים ודבוקים בקב"ה, ואף הוא מצוי בתוכנו.

לכאורה יש סתירה בדברי רש"י: מצד אחד הוא פירש על המילים "המשכן משכן" - רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עוונותיהן של ישראל", כלומר, בפסוק זה יש רמז על חורבן בתי המקדשות ועל סילוק השכינה,

גם כאשר אין בית שאליו נוכל לעלות, ואין מזבח להקריב עליו קורבנות, ה' איתנו!

אף על פי שחרב הבית, שכינה לא זזה משם!

לעילוי נשמת

רחל רוחאם (לילה) בת נרקים ז"ל

ולא רק עם כלל ישראל הוא נמצא, אלא עם כל יהודי ויהודי, ואפילו על יהודי שחטא, יש השראת שכינה!
 ישראל - 'אף על פי שחטא - ישראל הוא' (סנהדרין מד.), נישאר במדרגה הזו ששכינה הולכת לפניו, וזהו הדבר שמקיים את עם ישראל בחשכת הגלות.



כבר בבניית שני בתי המקדש ידע הקב"ה שהם עתידים להיחרב.

משום כך אמר הוא לבני ישראל, שרצונו לשכון בתוך כל אחד ואחד מישראל, והורה להם לשמור על קדושתם וטהרתם, ולהכין את עצמם להיות כלי קיבול להשראת השכינה.

זהו שאומרת התורה: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם" (שמות כה, ח), "בתוכו" לא נאמר, אלא "בתוכם", מלמד שהקב"ה משרה את שכינתו בכל אחד ואחד.

כתובים מפורשים רבים מעידים

השכינה נמצאת תמיד עם ישראל, וכשהם גולים גולה גם השכינה.

איננו מבינים את עומק הדברים הללו, אך כביכול יש חלק ממנו יתברך, שנמצא עם ישראל באשר הם, והולך לפניהם בגלותם.

המצב הביטחוני והכלכלי הקשה שבו אנו נתונים בימינו, יראה אחרת כאשר נתבונן באופן הזה.

נזכור שה' יתברך נמצא איתנו, שומר ומשגיח עלינו תמיד, והוא בחסדיו נלחם עבורנו.

"הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כְּתָלָנוּ מְשֻׁגָּיִחַ מִן הַחֲלָנוֹת מְצִיץ מִן הַחֲרָבִים" (שיר השירים ב, ט). ה' יתברך מסתתר מאחורי כל הדבר. הוא אבינו, הוא מלכנו, הוא מושיענו, והוא עומד מאחורינו ומצילנו - "ה' שִׁמְרָךְ ה' צִלָּךְ עַל יַד יְמִינֶךָ" (תהלים קכא, ה).

זוהי המשמעות של "שכינת עוזנו" - מציאות השכינה בתוכנו היא זו המעניקה לנו את האפשרות להישאר חיים וקיימים, למרות כל הקשיים והניסיונות.

הקדושה, האמונה בכורא יתברך
טמונה ובוורת בכל יהודי! לכל
יהודי יש ניצוץ קדוש, שרק צריך
להעירו ולהבעירו!

שני בתי המקדש שנחרבו עלולים
להביא את כלל ישראל לאבלות
כבדה, לכאב ולצער גדול מנשוא.
שיברון הלב עלול להיות כה גדול,
עד שלא תהיה ממנו תקומה,
חלילה. לפיכך בא אבינו, האב
הרחמן, ומנחם אותנו: "אַלֶּה פְּקוּדֵי
הַמְּשָׁכָן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת" - אמת, שני
בתי מקדש עתידים להיתמשכן, אבל
אני נשאר בתוכם. יש כאן עדות
לישראל שנמחל להם מעשה העגל!
אשכון אצלכם, ואהיה כמו בית
מקדש פרטי בליבו של כל יהודי
ויהודי.

ביאור נוסף בהבנת הסתירה היאך
תיתכן מציאות של סילוק השכינה -
הביאור מיוסד על הכלל: מתוך
המכה צומחת הישועה, כמאמר
הפסוק: "מִחְצֵתַי וְאֲנִי אֶרְפָּא" (דברים

על כן: "עֲמוּ אֲנֹכִי בְצָרָה" (תהלים צא,
טו), "אֲנֹכִי אֶרְדַּ עִמָּךְ מִצָּרֶימָה וְאֲנֹכִי
אֶעֱלֶךָ גַּם עָלָה" (בראשית מו, יד). ויותר
מכך - "הַשִּׁכָּן אִתָּם בְּתוֹךְ טְמֵאתָם"
(ויקרא טו, טז) - אפילו בשעה שהן
טמאים שכינה עימהם (יומא נו ע"ב).

ה' יתברך נמצא אפילו עם היהודי
הרחוק ביותר!

גם אדם שאינו שומר תורה ומצוות,
אינו שומר שבת ואינו מניח תפילין
ר"ל - גם איתו נמצא הקב"ה!

זו העדות שיש לנו במשכן העדות
- עדות לכך שהשכינה הקדושה
נמצאת בכל יהודי ויהודי!

אדם המודע לכך שהשכינה מצויה
בתוכו - כל הנהגותיו שונות
ומרוממות יותר.

לקח גדול נוסף טמון בכך כלפינו:
לעולם אין להתיימש מיהודי, ואף
פעם אין לחשוב שאין אפשרות
להכניסו תחת כנפי השכינה!

בכל אחד ואחד שוכנת השכינה

לב, לט).

לאפר דק, אך הם נישארו בחיים,
ונשלחו למחנות ביחד.

לקראת סוף המלחמה כבר לא
הועיל להם דבר - הם הופרדו בכוח.
יענק'ל הועלה לרכבות, ואילו איצ'ל
נשאר במחנה...

בדרך לא דרך הצליח איצ'ל להימלט
ולהישאר בחיים.

כשהסתיימה המלחמה התברר
לו כי עקבות תאומו נעלמו כליל,
וככל הנראה הוא הצטרף לששת
המיליונים שקידשו שם שמים
במותם...

בינתיים החליט איצ'ל לקבוע את
מושבו ברוסיה, ולאחר כמה שנים,
כשהקים משפחה, הפך מקום
המגורים הזה לקבוע.

לפרנסתו עבד בפרדס אתרוגים.

לפעמים אדם מקבל מכה קשה,
והוא מיצר ובוכה על כך, אך דווקא
הפורענות הזו מצמיחה לו ישועה
גדולה. הוא בוכה על סילוק השכינה,
ועל חורבן בית המקדש, ועל ידי
כך זוכה להשראת השכינה בתוכו,
ולשפע קדושה וטהרה.

מעשה בשני אחים תאומים שגדלו
בפולין - יצחק ויעקב - המוכנים
איצ'ל ויענק'ל.

האחים היו קרובים זה לזה, ודאגו זה
לזה. כשהגיע הכורת הנאצי לפולין,
סיכמו ביניהם לעשות הכל כדי שלא
יפרדו איש מעל אחיו.

בני המשפחה כולם ניספו לנגד
עיניהם - הוריהם ואחיותיהם הפכו



גויים החולפים על פניו במרוצה, ואינם נותנים דעתם ליהודי שבור ורצוף כלל... דמעות חמות פרצו מעיניו בלי שליטה. הוא חש בודד ועזוב מאין כמוהו.

אלא שכעבור מספר דקות התעשת ונוף בעצמו והחליט לקבל את ייסורי ה' באהבה: "נו, איצ'ל, הלא אינך ילד קטן! אחרי שעברת את השואה הארורה, ותמיד הצלחת לראות את הקב"ה מלווה אותך בכל צעד ושעל, אתה נופל ונשבר ממקרה פעוט זה?!"

איצ'ל התחזק, הוא קם ממקומו ופנה לחפש את סניף הדואר הקרוב כדי לשלוח טלגרמה ולהודיע לבני ביתו, כי בשלב זה הוא מתעכב.

התור בדואר היה אורך. תוך כדי המתנה ממושכת חש בטפיחה קלה על גבו.

הוא מיהר להסתובב, ולשמחתו, גילה יהודי. הוא מיהר לשתפו בקורותיו. היהודי סיפר לו כי גם הוא הפסיד נסיעה, והזמין אותו

העבודה לא הייתה קשה מידי. הוא היה אחראי על קטיפת האתרוגים, על ניקיונם, על אריזתם, ועל הכנתם למשלוח.

מדי ערב סוכות היה מקבל את הכסף על עבודת השנה החולפת וממהר לשוב לביתו. שם כבר דאגו בני הבית להקים סוכה מפוארת במיוחד.

איצ'ל היה טורח להשיג ארבעה מינים מהודרים ביותר ולקיים את דברי חז"ל "זֶה אֶ-לֵי וְאֶנְהוּ - התנאה לפניו במצוות" (שבת קלג ע"ב).

באחת השנים, בהיותו בתחנת הרכבת שתחזירו לביתו, גילה לחרדתו, כי צרור כספו נעלם ואיננו. לא נותרה בידו אפילו פרוטה אחת לרכישת כרטיס נסיעה!

הצער היה גדול - אין לו אפשרות לקנות השנה סט ארבעת המינים, מלבד האתרוג המהודר, שאותו בחר לעצמו מפרדס האתרוגים...

בנוסף אין חג בבית... ואין כסף לשנה הקרובה... הוא בגפו נמצא בין אלפי

בחצר הבית, ובעל הפרדס סיפק לאיצ'ל את המינים החסרים לו.

בערב החג התבונן בו איצ'ל בעודו אוגד את הלולב. והנה הבחין כי היהודי קושר את הלולב בחוט של זהב. "מדוע זהב?" - הקשה, ונהנה לשמוע את התשובה המוכרת לו עוד מימות ילדותו הרחוקים: "משנה מפורשת היא 'מעשה באנשי ירושלים, שהיו אוגדין את לולביהן בגימוניות של זהב' (סוכה לו, ב). כך היה אבי נוהג לעשות" - סיים בעל הבית - "ואני ממשיך את דרכו".

"אביך היה נוהג כך?" - התייפח

לשהות בחג בביתו הסמוך לפרדס האתרוגים.

איצ'ל סיפר על עבודתו שם, והיהודי הזר שאל אם הוא מזהה אותו. כשנענה בשלילה, סיפר כי הוא בעל פרדס האתרוגים בעצמו.

הוא אינו מרבה לפקוד את פרדסיו, אלא מעדיף לתת לאחרים לטפל בהם.

כשהגיעו לביתו המפואר הבין איצ'ל כי היהודי שלפניו הינו אמיד מעל לכל קנה מידה.

הוא נהנה לראות שגם במעמדו הוא מקפיד על שמירת תורה ומצוות - סוכה רחבת ידיים המתינה להם

קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!

בהידור
רב!

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות.
כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

גם אתם יכולים להיות שותפים
בצכות הגדולה!

מופלאה!

"אֹדְדָהּ ה' כִּי אֶנְפַּתַּי בִּי" (ישעיהו יב, א)
- מודה אני לה' על שכעס עלי, שכן
מתוך הכעס באה ישועה גדולה.

"יִסֹר יִסְרָנִי יְיָ וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי,
פִתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק אָבֹא בָם אֹדְדָה
יְיָ... אֹדְדָה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי
לְיִשׁוּעָה" (תהלים קיח, יח-כא) - דוד
המלך מודה לקב"ה על שייסר ועינה
אותו, שכן מתוך ייסורים ועינויים
אלו באה ישועתו.

הגלות הקשה שבה אנו נתונים,
ובפרט הגזרות הקשות שפוקדות
את עולם התורה, מהוות עבורנו
מכה קשה - אבל בעזרת ה', מתוך
מכה זו צומחת הישועה הגדולה,
שאנו מצפים לה בכל יום ובכל
שעה, ונזכה לראות בעינינו בביאת
משיח צדקנו במהרה. אמן.

אצ'ל לעומתו - "הלא גם אבי היה
עושה כן. אבל מה נשאר לנו? אבא
ניפטר, אמא נפטרה... הוי, רוחל'ה,
אחותי היקרה. גם אותה רצחו
הנאצים, ולאה המסכנה - הם לא
השאירו לה שום תקוה!"...

המנהל שמע, ומרגע לרגע הלכו
פניו והחווירו...

הוא בחן את פניו של העומד מולו
בדקדקנות, ופתאום קרא בקול
מבוהל: "איצ'ל! איצ'ל! אחי התאום
היקר! אני הוא יענק'ל!"

ברגעים הקרובים סיפרו זה לזה
על שנים של חיפושים שהסתיימו
באפס תוצאות, ועל כל הקורות
אותם מאז נפרדו דרכיהם...

הרי לנו, שמכה קשה של אובדן
משכורת של שנה שלימה, הופכת
בין רגע לצעד ראשון בדרך לישועה



המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א



למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!



להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 500502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת:
מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,
תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'ומה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,
מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, אילן בן מוזל ז"ל,
יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.